

Kood	Punktid
------	---------

XXV AJALOO OLÜMPIAAD

PÕHIKOOOL VIII KLASS

Lõppvoor 23. märts 2016

NAPOLEON JA NAPOLEONI SÕJAD

NAPOLENI KARJÄÄR

1. Märki, kas esitatud väited Napoleoni kohta on tõesed või väärad (8 õiget 3p, 7 õiget 2,5 punkti, 6 õiget 2 punkti, 4-5 õiget 1,5 punkti 2-3 õiget 1 punkt, 1 õige 0,5 punkti).

Väide	Tõene	Väär
Napoleoni on enamasti kujutatud ronkmusta hobuse seljas		
Napoleon kasvas üles paljulapselises peres, kuid oli ainus poeg		
Napoleon oli pikka kasvu		
Napoleoni elus tähistab "Sada päeva" tema Elba saarel veedetud vangistust		
Napoleon põgenes Elba saarelt ja maabus Calais sadamalinnas		
Napoleon eluarmastuseks oli Joséphine, kuid poja sai ta Austria keisri tütreaga, kellega ka abiellus		
Napoleon suri Vahemere saarel Saint Helenal		
Napoleon on maetud Pariisi		

SUURED REFORMID

2. 1801. aastal sõlmis Napoleon kokkuleppe paavst Pius VII-ga, tunnustades katoliiklust Prantsusmaa peamise religioonina, kuid ei andnud kirikule tagasi tema ilmalikku positsiooni ega revolutsiooni ajal äravõetud maid. Kuidas nimetatakse seda paavstiga sõlmitud lepingut? (1p)

3. Nimeta, mida peetakse suurimaks Napoleoni seadusandlikuks saavutuseks ja millal see koostati. (2p)

Saavutus: _____

Aasta: _____

4. Pärast Napoleonilt lüüasaamist 1806-1807. a. asuti Preisimaal teostama suuri reforme. Kes olid need kaks Preisi ministrit, kes olid Preisi reformide eestvedajateks? (2p)

1. _____

2. _____

5. Seda reformi peetakse Preisimaal kõige tähelepanuväärsemaks ja see viidi läbi 9. oktoobril 1807. (1p)

NAPOLEONI SÕJAD

6. Vii kokku esitatud aastaarvud Napoleoni sõdadega (kirjuta lahtrisse aastaarvu tähistav number). (3 punkti; iga õige vastus 0,5 punkti)

Aastad	Märgi number	Sündmus
1 - 1796-1797		Sõjakäik Egiptusesse
2 - 1795		Austerlitz'i lahing
3 - 1805		13. vandenjääri mässu mahasurumine
4 - 1806		Sõjakäik Itaaliasse
5 - 1798-1799		Trafalgari merelahing
6 - 1805		Jena-Auerstedti lahing
7 - 1807		

7. Märki, kas Venemaa osales või ei osalenud nimetatud Napoleoni vastastes koalitsioonides. (2 punkti; iga õige vastus 0,5 punkti)

Koalitsioon	JAH	EI
I koalitsioon (1792-1797)		
II koalitsioon (1799-1802)		
V koalitsioon (1808-1809)		
VI koalitsioon (1813-1814)		

8. Järgnevalt on esitatud neli vale väidet Napoleoni sõdade kohta. Märki paari sõnaga kõrval olevasse kasti, miks need väited ei saa kindlasti vastata tõele. (4p)

Campo Formio rahulepingu järgi pidi paavst kolima ära Roomast ja katkestama liidu Austriaga.	
Napoleon kaotas Trafalgari merelahingu, mille üheks põhjuseks oli tema laeva hukk kohe lahingu alguses. Napoleon pääses vaevalt eluga.	
Egiptuse sõjakäik oli Napoleonile täielikuks triumfiks, mis sillutas ta tee Prantsusmaa võimuladvikusse.	
Kuna Napoleon ei osanud ei saksa ega vene keelt, siis see raskendas pidevalt tema suhteid Preisi, Austria ja Venemaa ülemjuhatus ja valitsejatega.	

9. Töö allikaga. Järgnevalt on toodud katkend Boris Uxkulli päevaraamatust (Sõjas ja armastuses. Tõlk. A. Benno. Varrak 2015, lk 73). Vasta allolevatele küsimustele allika kohta. (3p)

17. september. Riiki, mis on nagu meie oma veel primitiivses seisundis, on raske võita ja alistada. Napoleon tegi väga valesti, kui julges kuni meie riigi keskpaigani tungida. Kõik hakkavad mõistma selle taganemise tarkust ja aru saama sellest, mida esialgu nii arvustati. B. tõmbus tagasi, ja sellele mehele tehti kõvasti liiga. [...] Vangid jutustavad, et Napoleon lõbustab end Moskvas ja vallutab peagi Peterburi; [...]. Aga meie aeg veel tuleb. Gallialased ujutasid küll Rooma riigi üle - aga ühel päeval neelavad slaavlased Prantsuse territooriumi alla!

- a) Mis aastast see sissekanne pärineb? _____
- b) Kellest käib jutt, kellele "tehti kõvasti liiga"? _____
- c) Kas see sissekanne on kirjutatud enne või pärast Borodino lahingut? _____

10. Nimeta pildi keskel kujutatud isikud ja millist sündmust antud pilt kajastab. (4p)

Kes on pildil:

1. _____
2. _____

Sündmus: _____

Aasta: _____

11. Nimeta, keda kujutatakse Londoni Trafalgari väljakul asuval mälestusmärgil. Mis aastal kujutatud isik suri? (2p)

Kelle kuju: _____

Tema surmaaasta: _____

12. Napoleoni sõdade ajal tekkis Euroopa kaardile ridamisi uusi Prantsusmaast sõltuvaid vabariike. Nimeta, milliste tänapäeva riikide territooriumile need jäid. (4p)

Bataavia vabariik (1795-1806) - _____

Liguuria vabariik (1797-1805) - _____

Helveetsia vabariik (1798-1803) - _____

Tsisalpiini vabariik (1797-1802) - _____

13. Nimeta Waterloo lahingu armeejuhid. (3p)

Inglise armee - _____

Preisi väed - _____

Prantsuse armee - _____

EUROOPA PÄRAST VIINI KONGRESSI

14. Saksa-Rooma keisririigi muutumine Saksa Liiduks. Tõmba õigele vastusele joon alla. (3 punkti; iga õige vastus 0,5 punkti)

Mitmest vürstiriigist koosnes Saksamaa 19. sajandi algul?

- a) ligi 70
- b) üle 110
- c) üle 200

Milline suurlahing otsustas Saksa-Rooma keisririigi saatuse?

- a) Austerlitzi lahing
- b) Jena lahing
- c) Leipzigi lahing

Mis aastal moodustati Reini Liit?

- a) 1802
- b) 1806
- c) 1808

Kellest sai Varssavi Suurhertsogkonna valitseja personaaluniooni kaudu?

- a) Preisi kuningast
- b) Saksimaa kuningast
- c) Prantsusmaa keisrist

Mitu liikmesriiki kuulus Saksa Liitu?

- a) 16
- b) 41
- c) 82

Millisest riigist sai Saksa Liidu eesistujariik?

- a) Austria
- b) Preisi
- c) Frankfurdi vabalinn

15. Märki iga territooriumi ette, mis riigile see kuulus pärast Viini kongressi. (5 punkti; iga õige vastus 0,5 punkti)

A - Suurbritannia; B - Preisimaa; C - Austria; D - Venemaa; E - Rootsi

Täht	Territoorium
	Saksimaa
	Veneetsia
	Poola (Varssavi)
	Lombardia
	Malta
	Bessaraabia
	Soome
	Vestfaal
	Pommeri
	Norra

16. Nimeta kolm valitsejat, kes sõlmisid "Püha Liidu". (3p)

1. _____

2. _____

3. _____